

Πολιτισμός

Μανίνα Ζουμπουλάκη: Η παιδεία, η καλλιέργεια, η μόρφωση είναι οι ασπίδες κατά του ρατσισμού κάθε είδους

28 Ιουλίου 2019, 18:00 Έντυπη Έκδοση

Η Μανίνα Ζουμπουλάκη μεγάλωσε στην Καβάλα. Σπούδασε στην Αμερική Ιστορία της Τέχνης και Σωματική Αγωγή. Στα περιοδικά γράφει από την αρχή της δεκαετίας του '80 μέχρι και σήμερα χωρίς διακοπή. Έχει δουλέψει στον Ταχυδρόμο, στα Πρόσωπα, στο Κλικ, Diva, Men, Nitro, Down Town, Elle, Time out, Pink Woman, Athens voice, Look και Home, ως δημοσιογράφος. Έχει μεταφράσει περί τα 30 βιβλία για τις εκδόσεις «Κάκτος» (μεταξύ των οποίων «Πέρα από την Αφρική» της Κάρεν Μπλίξεν και «Αρχαία Απογεύματα» του Νόρμαν Μέηλερ) και άλλα τόσα «Αρλεκιν». Δούλεψε στο ραδιόφωνο ως παραγωγός (Top Fm, EPA 4, Κανάλι 15, Κανάλι 5, Μελωδία).

Βιβλία της: «Κενά μνήμης», «Μυροβόλος άνοιξης», «Φεύγα!», «Η ζωή (δεν) είναι ταινία», «Η σκόνη της ημέρας», όλα εκδόσεις Ιστός. «Ριζότο (σενάριο)», εκδόσεις Λιβάνη, «Αληθινή σταρ», εκδόσεις Ωμέγα, «Το μεγάλο καλοκαίρι», εκδόσεις Interbooks, «Πώς να γράψεις», εκδόσεις Interbooks, «Ευτυχία», εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Σενάρια: «Ελεύθερη κατάδυση» (συν-σεναριογράφος με σκηνοθέτη Γιώργο Πανουσόπουλο), «Ριζότο» (συν-σεναριογράφος με σκηνοθέτη Όλγα Μαλέα). Σενάρια τηλεόρασης: «Φεύγα» (σειρά Mega), «Ξέχασέ με» (σειρά Alpha, συν-σεναριογράφος με Βαγγέλη Νάση), «Απαγωγή» (τηλεταινία Mega). Είναι παντρεμένη και έχει τρία παιδιά. Το (σχεδόν) ημερολόγιο μιας 82χρονης, αφορμή της συνέντευξης που ακολουθεί, κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος.

Συνέντευξη ΧΑΡΙΤΙΝΗ ΜΑΛΙΣΣΟΒΑ

Το (σχεδόν) ημερολόγιο μιας 82χρονης, με ηρωίδα μια ηλικιωμένη γυναίκα, τη Μελίνα. Θέλετε να μας δώσετε κάποια στοιχεία;

Η ηρωίδα, Μελίνα Μπίλια, δούλεψε πολλά χρόνια υπάλληλος κι όταν βγήκε στη σύνταξη, άρχισε να δουλεύει «πόρτα» σε μαγαζιά για να συμπληρώσει το εισόδημά της. Είναι εκκεντρική, λίγο, όσο χρειάζεται, και ζει στο σήμερα, όχι στο χθες, που δεν το σκέφτεται σχεδόν ποτέ.

Ήταν η συγκεκριμένη γυναίκα που γνωρίζετε αφορμή για να μιλήσετε για ένα θέμα ταμπού, αυτό των δικαιωμάτων της τρίτης ηλικίας;

Ξέρω πολλές γυναίκες σαν τη Μελίνα, και ναι, με απασχολούσε καιρό αυτό το συγκεκριμένο ταμπού, της (μεγάλης) ηλικίας. Αλλά βασικά ήθελα να αφηγηθώ μια ιστορία που θα αγγίζει πολύ κόσμο, που απευθύνεται σε ανθρώπους, οι οποίοι διαβάζουν βιβλία... ίσως και σε ανθρώπους που σκέφτονται τα γεράματα με πανικό. Ήθελα να παρουσιάσω τη ζωή μιας γυναίκας που δεν πανικοβάλλεται ποτέ και που μπορεί να εμπνεύσει ελπίδα στον κάθε πικραμένο».

Η Μελίνα και η παρέα της κάθε άλλο παρά συμβατικοί ηλικιωμένοι είναι. Πιστεύετε πως υπάρχουν πολλοί στη χώρα μας;

Ναι, ο «συμβατικός ηλικιωμένος» είναι ένα άδειο σχήμα πια, μια καρικατούρα. Είναι σαν να λες «ο συμβατικός 25χρονος» ή «ο μέσος σαραντάρης». Δεν υπάρχει, όπως η γιαγιά-με-το-τσεμπέρι: Φυσικά την συναντάς στα χωριά, αλλά μπορεί μια χαρά να έχει Ινσταγκραμ/Φέισμπουκ ή γκόμενο. Αλλάζει δηλαδή, ακόμα και το τσεμπέρι.

Πιστεύετε πως η κρίση μας έκανε καλύτερους στο να αγκαλιάζουμε οι νεότεροι τους πιο ηλικιωμένους;

Όχι απαραίτητα. Μόνο το ότι μεγαλώνουν οι γονείς μας, κι εμείς οι ίδιοι, μας κάνει πιο φιλικούς προς τους ηλικιωμένους...

Διανθίζετε με χιούμορ τις κωμικοτραγικές καταστάσεις της ζωής των ηρώων σας. Είναι γενικότερη αίσθησή σας ότι το χιούμορ σώζει;

Ναι, το πιστεύω απόλυτα. Δεν μπορώ να καταλάβω τους ανθρώπους χωρίς χιούμορ, και δεν έχω ιδέα πώς αντέχει κανείς το στιδήποτε, χωρίς χιούμορ. Ήδη αγχώθηκα, που έγραψα δύο φορές «χωρίς χιούμορ». Όλα όσα ζούμε, πάντα, είναι κωμικοτραγικά έτσι κι αλλιώς.

Η κρίση, οι πρόσφατες πολιτικές εξελίξεις και η πυρκαγιά στο Μάτι συνοδεύουν τους ήρωές σας. Είναι υποχρέωση της λογοτεχνίας να αποτυπώνει και την ιστορία;

Η λογοτεχνία δεν έχει καμία απολύτως υποχρέωση, πουθενά. Το Μάτι... όσο έγγραφα, κι έχοντας ήδη διαλέξει το Μάτι για τα μπάνια της Μελίνας και του Απόστολου, έγινε αυτή η καταστροφή, που ήταν αδύνατον να την περάσω στο ντούκου. Θα μπορούσα να γυρίσω πίσω και να βάλω τη Μελίνα να πηγαίνει στην Αίγινα, βέβαια. Αλλά το είχα πρόσφατο το Μάτι, τα παιδιά μου είχανε περάσει εκεί τον Ιούνιο. Μου ήταν αδύνατον να μην γράψω για αυτήν την τραγωδία.

Υπάρχει ρατσισμός για τις γυναίκες και τους άνδρες που περνούν τα 50 και 60 χρόνια. Ποια εφόδια είναι αυτά που αποτελούν ασπίδα κατά του ρατσισμού αυτού;

Η παιδεία, η καλλιέργεια, η μόρφωση είναι οι ασπίδες κατά του ρατσισμού κάθε είδους. Υπάρχουν άνθρωποι βέβαια που είναι απλώς γαϊδούρια, που δεν έχουν καμία ευαισθησία απέναντι στους ηλικιωμένους, σίγουρα έχουν τους λόγους τους, ίσως δεν ζουν οι γονείς τους, ή θέλουν να δείξουν ότι δεν τους αγγίζει ο χρόνος, πόσο μάλλον ο θάνατος. Δεν κάνω με παρέα με τέτοιους ανθρώπους, ευτυχώς.

Οι νεάζοντες (στο ντύσιμο, στη μίμηση των παιδιών τους) ηλικιωμένοι ενίοτε θεωρούνται γραφικοί. Υπάρχει όριο και πρέπει στην τρίτη ηλικία;

Για μένα, δεν υπάρχει όριο. Φυσικά το λέω επειδή βαδίζω προς τα εκεί, μαζί με τις φίλες και τους φίλους μου, και δεν θα ήθελα με την καμία να αυτό – περιοριστώ με «πρέπει» και «δεν πρέπει» επειδή γερνάω. Δεν φοράω καυτά σορτς (όχι ότι φόραγα και ποτέ) ούτε μίνι φούστες, αλλά μπορεί να ταιριάζουν τέλεια σε άλλες συνομήλικες μου και να τα φορέσουν αυτές. Ο συντηρητισμός ψάχνει αφορμές να σηκώσει κεφάλι, ακόμα και μέσα μας, και η προχωρημένη ηλικία μπορεί να γίνει μια τέτοια αφορμή, αν την αφήσουμε. Οπότε, ας μην της το επιτρέψουμε.

Ποια αξία θεωρείτε αδιαπραγμάτευτη;

Καμία, τα διαπραγματεύομαι όλα, συνέχεια. Εκτός πλάκας όμως – την έλλειψη προκατάληψης απέναντι σε κάθε σεξουαλική προτίμηση/κλίση δεν την διαπραγματεύομαι, σίγουρα θα έχω κι άλλες αξίες, αλλά μου φαίνεται πολύ μοντελέξ να απαντήσω «την ειλικρίνεια απέναντι στον εαυτό μου». Φυσικά και είμαι ειλικρινής με τον εαυτό μου (όχι πάντα με τους άλλους). Δεν σηκώνω μύγα στο σπαθί μου μόνον όσον αφορά το δικαίωμα του καθενός στην σεξουαλικότητά του, τα δικαιώματα ΛΟΑΤΚΙ, την ισότητα των φύλων, κλασικά πράγματα.

Μετά το σχεδόν ημερολόγιο, γράφετε κάτι καινούργιο;

Ναι, το τρίτο μέρος της Τριλογίας της Αθήνας, ή της Τριλογίας του Φασισμού, ή της Δώρας, της διαισθητικής ηρωίδας μου, που είναι ξεναγός στην πόλη και «βλέπει» μέσα στο μυαλό των άλλων. Το έχω τελειώσει το μυθιστόρημα ως πρώτη γραφή, θέλει δουλειά ακόμα για να δει το φως, ελπίζω να την κάνω μέσα στο καλοκαίρι. Πάντοτε γράφω κάτι, πολλά κάτι – γράφω ένα σενάριο ταινίας μεγάλου μήκους με την Όλγα Μαλέα, και μικρά σενάρια για τη σειρά «Μαμάδες στο παγκάκι» και «Μπαμπάδες στο παγκάκι», που προβάλλονται κάθε Σάββατο από τη Νόβα. Γράφω στην Athens Voice κάθε δυο – τρεις μέρες... δεν ξέρω γιατί, δεν σταματάω ποτέ να γράφω...

Συνέχεια στη σελίδα του βιβλίου: <http://bit.ly/2Grd3qT>